

An aerial photograph of an industrial park. In the foreground, a large white wind turbine stands prominently. To its left, another wind turbine is visible. The park contains several large industrial buildings, some with blue roofs and solar panels. A body of water is on the left side. The sky is blue with scattered clouds.

EIGEN

Exploitatie van een Energy Hub

Oprichtingsbesluit Exploitatiebedrijf

Auteur: MOOI EIGEN
Datum: 24-05-2024
Versie: 1.01

Inhoud

Inleiding.....	3
Leeswijzer	5
1. Deel 1 – Het ondernemingsplan.....	6
1.1. Samenvatting.....	6
1.2. Missie en visie	6
1.3. Waarde propositie	13
1.4. Financiering	21
2. Deel 2 – Juridische structuur en besturingsmodel	24
2.1 Inleiding.....	24
2.2 Organisatievorm	25
2.3 Besturingsmodel	25
3. Deel 3 – Doorkijk en de akte van oprichting.....	28
Bijlage 1 – Welk probleem lost het exploitatiebedrijf op.....	30
Bijlage 2 – Korte typering rechtspersonen	32
Vereniging.....	32
Stichting.....	32
Coöperatie.....	33
BV	33

Inleiding

Voor u ligt een sjabloon voor het beslisdocument, waarmee een **exploitatiebedrijf** voor een Energy Hub kan worden opgericht.

Het **ontwikkelbedrijf**¹, dat in een eerder stadium is opgericht door initiatiefnemers op het bedrijventerrein, kan zelf door ontwikkelen tot **exploitatiebedrijf** of het richt er eentje op, afhankelijk van aspecten als:

- Het aantal deelnemende partijen in relatie tot de gewenste slagvaardigheid
- Speelt winst en het periodiek uitkeren van geld een rol?
- Het gemak waarmee bedrijven en andere stakeholders moeten kunnen deelnemen en uittreden

Voorwaardelijk is dat in de voorafgaande ontwikkelfase (“Onderzoek & Ontwerpen”) duidelijkheid is ontstaan over wat de bedrijven wensen ten aanzien van energiediensten, contractvormen en eventuele zeggenschap en deelname in het **exploitatiebedrijf**.

Centraal in dit beslisdocument staat het ondernemingsplan, wat voortbordurt op het ontwerp en de business case die in de voorafgaande ontwikkelfase (“Onderzoek & Ontwerpen”) worden opgesteld. Het **doel** van het beslisdocument is het eerst oprichten en vervolgens inrichten van het exploitatiebedrijf, zodat het er staat zodra de assets zijn geïnstalleerd en de besturing is opgeleverd. Dat betekent dat dan ook dat er overeenkomsten kunnen worden gesloten en transacties kunnen worden ingeregeld.

Een **exploitatiebedrijf** als bedoeld in dit document is een rechtspersoon en wordt opgericht om (onder meer) een of meer van de volgende redenen:

- Toegang tot, het borgen van leveringszekerheid en beschikbaarheid van duurzaam opgewekte (elektrische) energie te borgen voor bedrijven op het bedrijventerrein
- Marktconforme en voorspelbare energiekosten te helpen realiseren

¹ Een ontwikkelbedrijf kan aan het eind van de verkenningsfase worden opgericht de volgende redenen (zie ook: <https://www.eigen-energyhubs.nl/kennisdeling/templateontwikkelbedrijf/>):

- Het creëren van (lokaal) eigenaarschap
- Het kunnen aanvragen van subsidies, financieringen, aansluitingen en transportovereenkomsten
- Het kunnen regelen van verzekeringen
- Het beperken van aansprakelijkheid
- Het samenbrengen van belangen van stakeholders

- Ondersteunend zijn voor bedrijven op het bedrijventerrein die sneller een lagere CO₂-uitstoot willen realiseren
- Efficiënter omgaan met schaarse middelen (grondstoffen, materialen, energie)
- Het (real time) in balans houden en eventueel brengen van vraag en aanbod van energie op lokaal niveau
- Het ontzorgen van en leveren aan lokale bedrijven in energie gerelateerde zaken

Kritische succesfactoren hierbij zijn:

- De samenwerking van het totaal levert meer "nut" op dan dat individuele leden kunnen bewerkstelligen²
- Wendbaarheid om te kunnen groeien en ontwikkelen
- Voldoende economische schaal om op de langere termijn een gezonde bedrijfsvoering te hebben en flexibiliteit houden om bedrijven te laten deelnemen
- Een positief resultaat om reserves op te kunnen bouwen en voldoende solvabiliteit te hebben
- Aanwezigheid en benutten van lokale opwek uit duurzame bronnen
- Voldoende slagvaardigheid in de exploitatie en contractering
- Financiering
- Vertrouwen de leden en andere belanghebbenden dat het **exploitatiebedrijf** de taken aankan en goed uitvoert

Het **exploitatiebedrijf** stelt eisen aan leveranciers/aannemers ten aanzien van exploitatie en beheer en instandhouding van de eigen assets en besturingsmiddelen ("asset management") en stelt een **projectorganisatie** aan om uitvoering te geven aan de realisatie en oplevering van de Energy Hub.

Zowel het **exploitatiebedrijf** als deze **projectorganisatie**³ zullen de machtiging, financiële middelen, en een goed zicht op eventuele bouw en exploitatie risico's moeten hebben. Daarmee realiseren en in operationaliseren ze het benodigde vastgoed, hardware en software, en kiezen ze om bedrijfsprocessen uit te besteden,

² Het algemeen nut is echter altijd een gemiddelde. Sommige leden kunnen het beter voor zichzelf regelen, andere juist niet. De afspraken over hoe individuele leden gecompenseerd worden en hoe andere moeten afdragen zijn heel kritisch voor het succes. Als je gebiedsontwikkeling als voorbeeld neemt, dan zijn dat de uitkomsten van de gemeenschappelijke grondexploitatie.

³ Deze projectorganisatie kan uiteraard ook onderdeel zijn van het exploitatiebedrijf-in- oprichting.

zoals bijvoorbeeld administratieve diensten, onderhoud van hardware en/of software.

Leeswijzer

Om tot een goede afweging te komen is dit document opgebouwd uit drie onderdelen:

1. Deel 1 – Het ondernemingsplan
2. Deel 2 – Juridische structuur en besturingsmodel
3. Deel 3 – Doorkijk en de akte van oprichting

Verklarende tekst wordt in normaal font weergegeven, **uit te voeren acties worden dikgedrukt en cursief weergegeven**, suggesties en mogelijke bronnen worden in cursief weergegeven.

1. Deel 1 – Het ondernemingsplan

1.1. Samenvatting

- Maximaal één A4
- *Het gaat om het bedrijf wat de Energy Hub op bedrijventerrein [naam bedrijventerrein] gaat exploiteren en in bedrijf gaat houden*
- *De unieke dienstverlening (USP) betreft het meten en (bij)sturen van de vermogensstromen in het lokale net, waardoor er per saldo meer energie uit hernieuwbare bronnen toegankelijk wordt gemaakt voor de bedrijven op het bedrijventerrein. Doordat er zoveel mogelijk lokaal wordt opgewekt wat er lokaal nodig is, profiteert ook de netbeheerder van een lagere belasting van het distributienet, waardoor netverzwaringen in veel gevallen kunnen worden uitgesteld.*
- **Beschrijf** het beoogde management, de ervaring en de specifieke vaardigheden van de beoogde managers
- **Geef** een samenvatting van de financiële prognoses (business case)
- **Geef** een samenvatting van de benodigde financiering en de besteding hiervan en de voorgestelde “dealstructuur”

1.2. Missie en visie

1.2.1. Doelomschrijving

Het nieuw op te richten bedrijf (“exploitatiebedrijf”) is een not-for-profit organisatie (niet te verwarren met een non-profit organisatie) die zich tot doel stelt om zonder winstoogmerk te voorzien in de behoefte van haar leden/ deelnemers/ aandeelhouders⁴ door het:

- 1. toekomstbestendig maken van het lokale energiesysteem, waaronder het:*
 - a. omschakelen van het gebruik van fossiele energiebronnen naar energie uit volledig hernieuwbare bronnen, voor zover mogelijk lokaal;*
 - b. efficiënt gebruik mogelijk te maken van schaarse middelen (grondstoffen, water, infrastructuur, brandstoffen en energie) door hergebruik mogelijk te maken en verspilling te reduceren; en*
 - c. reduceren van de geaggregeerde pieken in de vraag en in het aanbod van (elektrische) energie door het verdelen van de vraag en het aanbod in de tijd;*
 - d. samenwerken met de lokale netbeheerder;*
- 2. katalyseren van de energietransitie, waaronder het:*
 - a. (onderling) delen van kennis en ervaring van een Energy Hub;*

⁴ Doorhalen wat niet van toepassing is

- b. beschikbaar stellen van gemeenschappelijke assets, waarmee individuele ondernemers worden geholpen in hun verduurzamingsplannen (zoals aanschaf van elektrische bedrijfswagens, vervanging van ruimte- en tapwaterverwarmingsinstallaties);
 - c. opschalen van innovatie en kennis om de energietransitie te versnellen (vliegwiel effect).
3. borgen van de continuïteit en stabiliteit van de energievoorziening, waaronder het:
- a. waarborgen van de toegang tot duurzaam opgewekte energie door het faciliteren van peer-to-peer handel en termijncontracten;
 - b. real-time bewaken van (vermogens)stromen door de infrastructuur en deze bij te sturen om overschrijding van grenswaarden te voorkomen;
 - c. real-time bewaken van de netspanning en bij te sturen om overschrijding van grenswaarden te voorkomen;
 - d. zoveel mogelijk lokaal en momentaan matchen van vraag naar en aanbod van energie uit hernieuwbare bronnen, al dan niet door middel van slimme sturing in de bedrijfsvoering van deelnemende bedrijven (operationele planning) en opslag/conversiesystemen.
4. versterken van het vestigingsklimaat, waaronder het:
- a. faciliteren van de elektrificatie van mobiliteit;
 - b. versterken van het bedrijvenecosysteem;
 - c. samenwerking met andere partijen en business clubs op het gebied van gebiedsmanagement, die actief zijn binnen het werkgebied van het exploitatiebedrijf.

1.2.2. Positionering

Het exploitatiebedrijf positioneert zich tussen de netbeheerder, de energieleveranciers en de bedrijven op het bedrijventerrein en heeft daarmee een "unique selling point": *"het vergroten van de toegang tot energie uit hernieuwbare bronnen voor de partijen/afnemers op het bedrijventerrein. Niet door het leggen van meer infrastructuur of via het inkopen van energie op de (inter)nationale markten, maar door het lokaal matchen van vraag, aanbod en opslag/conversie en het voorzien in collectieve kapitaalgoederen die daarin kunnen bijdragen"*.

1.2.3. Stakeholders/"klanten"

Actualiseer het overzicht van alle partijen met een mogelijk belang en/of invloed op keuzes die gemaakt gaan worden:

- Netbeheerder
- Afdelingen van de gemeente/provincie

- Lokale leveranciers van elektriciteit en/of warmte
- Lokale installatiebedrijven
- Transporteurs/logistieke bedrijven
- Bedrijven op het bedrijventerrein
- Eigenaren van kantoor- en bedrijfspanden
- Parkmanagement organisatie
- Bedrijvenvereniging
- Omwonenden
- Kassen/landbouwbedrijven in de directe omgeving
- **(Vul aan)**

Classificeer ze in de onderstaande matrix om hiermee het marketing en communicatieplan te kunnen maken en er rekening mee te houden met het aanvragen van vergunningen:

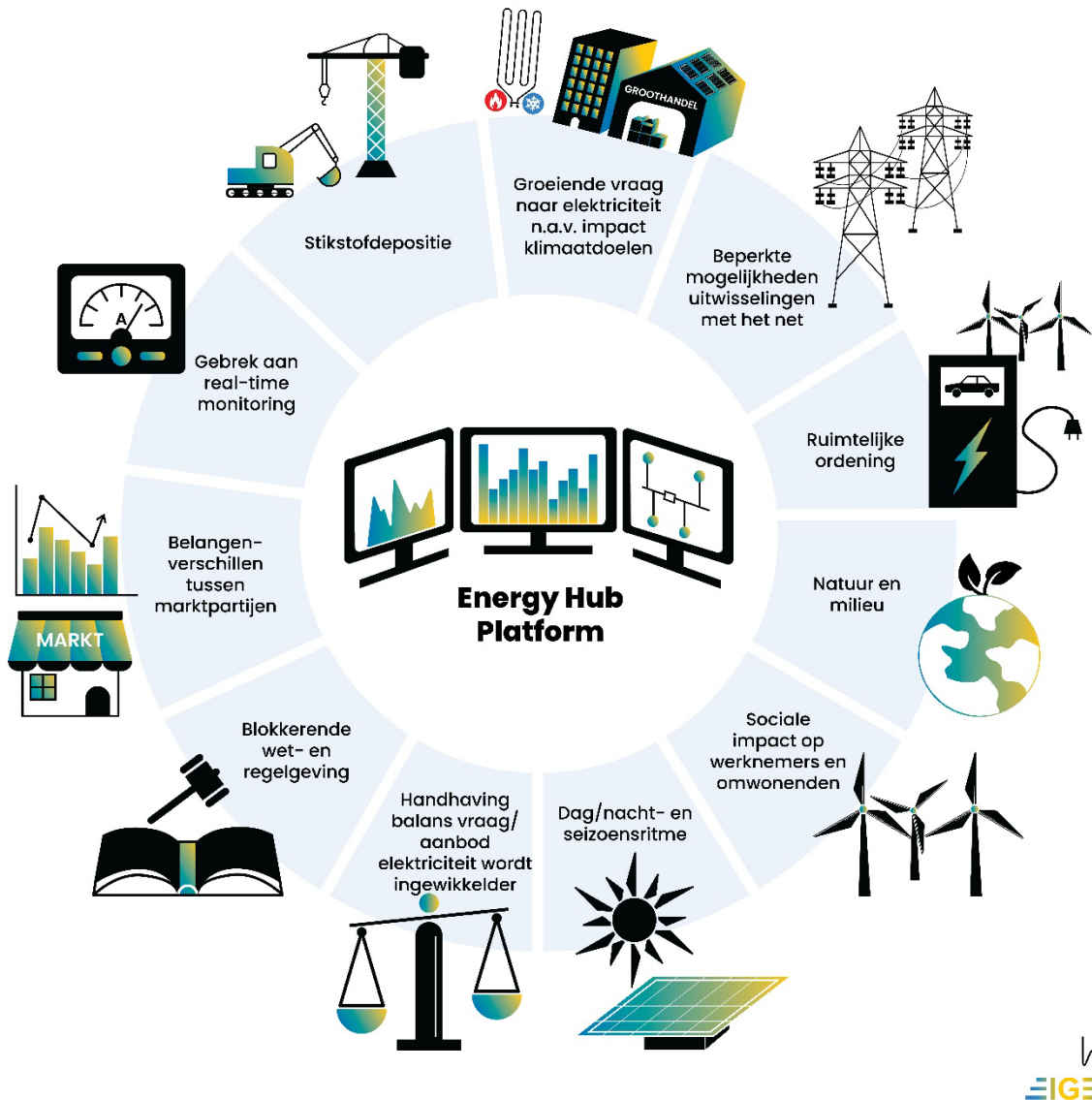
Belangrijke afwegingen zijn:

- Hoe hou je de doelgroep op de hoogte van het (toekomstige) aanbod?
- Hoe betrek je omwonenden en andere belanghebbenden bij een voorgenomen (ver)bouw(ing) en bereid je ze voor op overlast tijdens de werkzaamheden en de impact op hun beleving nadat het is opgeleverd?
- Op welke manieren kunnen bedrijven gebruik maken van de diensten van het exploitatiebedrijf?
- Hoe creëer je een lokale gemeenschap?

1.2.4. Belangrijkste partners

Benoem de belangrijkste partners van het toekomstige exploitatiebedrijf. *Vergeet daarbij niet de partijen die randvoorwaarden kunnen stellen (netbeheerder, gemeente, waterschap), investeringen kunnen doen, subsidies en/of leningen kunnen verstrekken of toeleverancier zijn. **Tip:** Ga na in hoeverre er partijen zijn die garant willen staan bij investeringen.*

1.2.5. Maatschappelijk rendement

1. Figuur 1 Uitdagingen op de meeste bedrijventerreinen

Figuur 1 benoemt de meest voorkomende uitdagingen in het kader van de energietransitie, vaak met elkaar samenhangend en niet op te lossen door individuele bedrijven:

- ⇒ De klimaatdoelen schrijven voor dat bedrijven energiebesparingsmaatregelen moeten nemen en hun afhankelijkheid van fossiele brandstoffen moeten gaan afbouwen. Als gevolg daarvan neemt de vraag naar elektriciteit, (rest)warmte en duurzame gassen toe, wat niet zonder meer uit de hoofdnetten kan worden geleverd (dit vraagt langjarige aanpassingen van infrastructuur).
- ⇒ Er zal dus meer **lokale** opwekking van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen moeten worden gerealiseerd en er moet meer gebruik worden gemaakt van

- lokale** (warmte)bronnen. Ook zullen er faciliteiten moeten worden gerealiseerd waarmee de groeiende vraag naar E-mobiliteit het hoofd kan worden geboden.
- ⇒ De productie van elektriciteit uit zonnepanelen en uit windenergie is volatieler en veel minder goed regelbaar dan elektriciteit uit thermische centrales en waterkrachtcentrales, zodat er een reëel risico is van onbalans tussen vraag en aanbod, waardoor de noodzaak voor opwek- en vraagsturing (verbruiken wanneer er energie lokaal beschikbaar is) en buffering van energie om energie te hebben als er geen opwekking mogelijk is (dit geldt ook voor warmte/koude en duurzame gassen).
 - ⇒ Om goed bij te kunnen sturen moeten er meer real time metingen komen, zodat de systeemtoestand op elk moment in de tijd bekend is. Momenteel worden met name alleen piekvermogens geregistreerd (niet wanneer deze optreden) en wordt er comptabele metingen (energie) uitgelezen. Dit is niet voldoende.
 - ⇒ De benodigde extra assets voor productie, opslag en laden zijn omvangrijk en hebben een effect op de omgeving, wat kan leiden tot (MER)procedures, bezwaren van omwonenden, belemmeringen vanuit bestemmings- en omgevingsplannen.
 - ⇒ De bouw kan belemmerd worden vanwege mogelijke stikstofdeposities.
 - ⇒ In de huidige marktordening opereren spelers vaak in een "silo"⁵, wat kan leiden tot tegengestelde belangen. Door het effect van prijsvorming middels merit orders op de elektriciteitsmarkten is er ook sprake van hoge volatiliteit van stroom- en gasprijzen.
- **Beschrijf** het MVO beleid
 - **Beschrijf** maatschappelijke doelstellingen, denk hierbij aan bijvoorbeeld:
 - werkgelegenheid
 - samenwerkingsverbanden
 - oplossingen voor maatschappelijk probleem
 - opwekking hernieuwbare energie

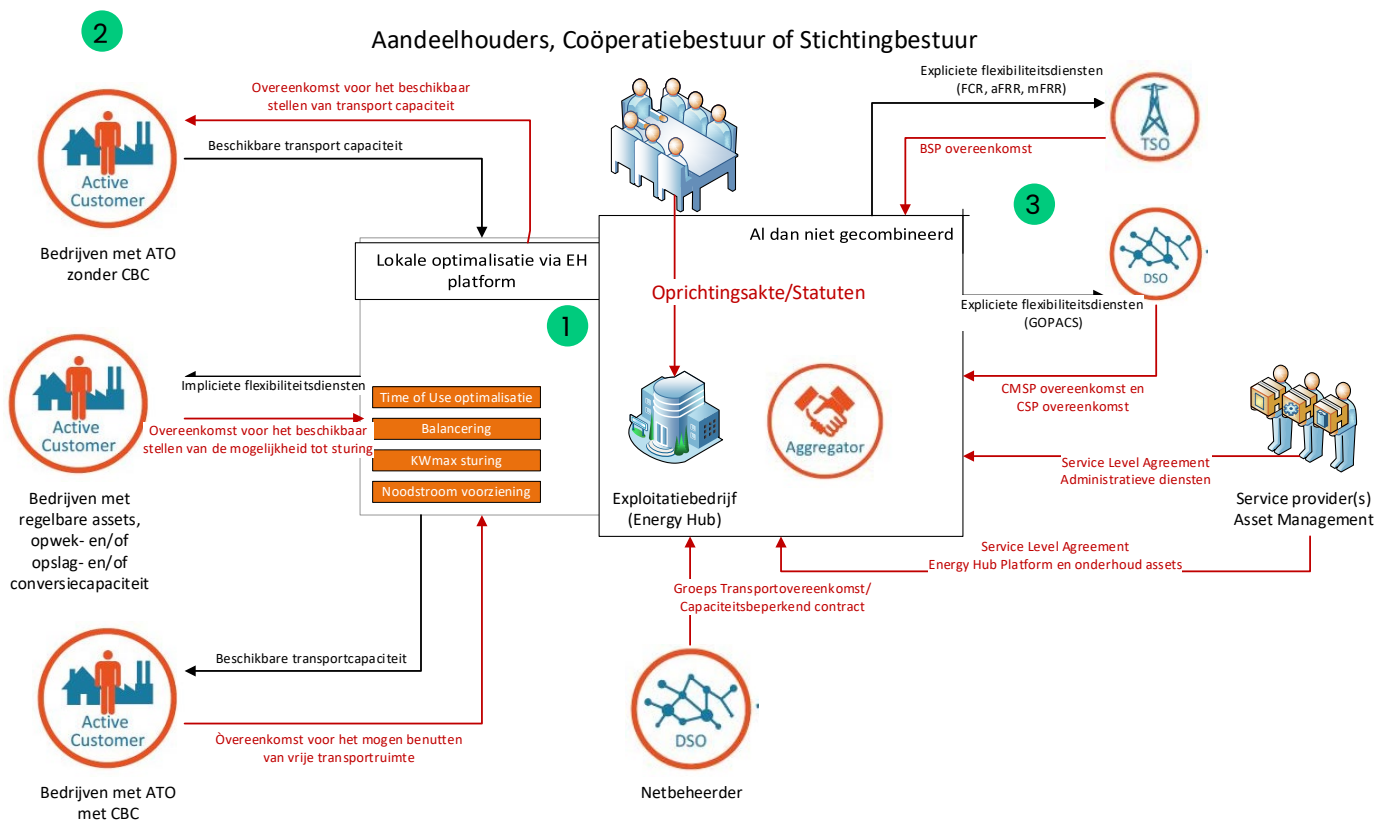
⁵ Met deze beeldspraak wordt bedoeld dat ze opereren vanuit een afgescheiden (eigen) belang, bijvoorbeeld als producent met een geografisch gespreid portfolio of aanbieder van (geografisch gespreide) opslag of (internationale) vastgoedeigenaar met panden over meerdere locaties.

1.3. Waarde propositie

De waarde propositie van het exploitatiebedrijf zal voor ondernemers, naast de soms bittere noodzaak, de belangrijkste driver zijn om überhaupt te participeren in een Energy Hub.

De toegevoegde waarde van het exploitatiebedrijf vertoont een soort van gelaagdheid:

1. Het fundament is het optimaal benutten van de (bestaande) infrastructuur en de leveringszekerheid
2. Daar bovenop komen uit te wisselen impliciete flexdiensten: een lokaal vereffenings-/besturingsmechanisme en voorzien in lokale collectieve energie oplossingen
3. Als toplaag kan het exploitatie bedrijf expliciete flexdiensten (laten) verzorgen

Figuur 2 – Visualisatie van de waarde propositie voor een exploitatiebedrijf van een Energy Hub

1.3.1. 1^e laag: Lokale optimalisatie van de energievoorziening

Het **fundament** onder de toegevoegde waarde van het exploitatiebedrijf en de onderliggende Energy Hub ligt in het vergroten van de toegang tot energie uit hernieuwbare bronnen voor de partijen/afnemers op het bedrijventerrein. Dit betreft allereerst elektrische energie ten behoeve van mobiliteit, primaire bedrijfsprocessen en verlichting en in de tweede plaats thermische energie en moleculen, ter verhoging van de energie efficiëntie (beperken verliezen) en een betere uitnuttingsgraad van lokale netten.

Om dit mogelijk te maken moet er lokaal voldoende energie kunnen worden geproduceerd of in ieder geval genoeg zonder belemmeringen van maximale import van elektriciteit via het distributie- of transportnet (1^e basisvoorwaarde).

Daarnaast moet er een proces zijn om op dagelijkse basis een matching te laten plaatsvinden van het geleverde vermogen en het gevraagde vermogen als functie van de tijd, om daarmee de onbalans te kunnen vaststellen en daarop te kunnen acteren middels opslagsystemen, curtailment, vlootplanning, aanpassing van bedrijfsprocessen en om de zogenaamde “residual load” te kunnen bepalen voor de Day Ahead en Intraday markten. Dit proces heet het opstellen van een draaiplan (2^e basisvoorwaarde). Hiermee wordt er ook voldaan aan de voorwaarden van een **groeps transportovereenkomst** met de netbeheerder.

Ook moeten er real-time metingen (spanning en vermogen) zijn van de installaties van grootverbruikers, opwekkers en de relevante afgaande velden in het onderstation, zodat de toestand van het lokale net continu kan worden vastgesteld (monitoring) en kan worden bijgestuurd als de afwijking ten opzichte van het draaiplan te groot is (3^e basisvoorwaarde).

Het opstellen van een draaiplan en het real time monitoren en bijsturen gebeurt met een “Energy Hub Platform”.

Het verdienmodel zit hier in een getrapte vergoeding voor deze lokale “systeemdiensten”, wat wordt opgebracht door de partijen die deelnemen aan de Energy Hub.

1.3.2. 2e laag: Impliciete flexdiensten (capaciteitsdeling)

De tweede laag richt zich op het voorzien in leveringszekerheid en het naleven van de contracten tussen bedrijven en het exploitatiebedrijf enerzijds en de groeps transportovereenkomst met de netbeheerder anderzijds.

Dit vereist de mogelijkheid om “aan de knoppen” te kunnen draaien van zowel opwekking, verbruik en buffering. Hiertoe kan het exploitatiebedrijf:

- *zelf investeren in (collectieve) assets (al dan niet via een aparte “asset BV”), waarbij de opbrengsten van de (peer-2-peer) energielevering dienen om de investering terug te verdienen en het onderhoud te kunnen betalen;*
- *deze leasen van een producent, waarbij de opbrengsten van de (peer-2-peer) energielevering dienen om de lease te kunnen voldoen;*
- *of middels een (uitgebreid) recht van opstal gebruiken van deelnemende bedrijven, die daar zelf al in hadden geïnvesteerd (“achter de meter”), waarbij de opbrengsten van de (peer-2-peer) energielevering dienen om de betreffende partijen te compenseren voor hun investeringskosten.*

Ook kan er sprake zijn van directe sturing (via setpoints of commando’s voor de hierboven genoemde assets), of van indirecte sturing (via gewenste instellingen die de andere partij zelf zou moeten volgen, waar ze dan een vergoeding voor krijgen).

Deze sturingen zijn er om zoveel mogelijk het draaiplan te volgen (gewenste inzet van middelen) en om bij te sturen op afwijkingen (onbalans door bijvoorbeeld weersomstandigheden of afwijkend gedrag).

Verrekening kan plaats vinden door partijen die hun afspraken niet nakomen te laten betalen en partijen te compenseren voor het beschikbaar stellen van regelvermogen (vaste component) en de geleverde flex energie (variabele component).

Benoem welke activiteiten het exploitatiebedrijf **zelf** gaat doen en welke activiteiten gaan worden ingehuurd (misschien zitten er op het bedrijventerrein wel bedrijven die zo’n rol willen vervullen als toeleverancier/dienstverlener). Denk hierbij aan verschillende rollen en verantwoordelijkheden⁶ als:

- *Programma verantwoordelijkheid*
- *Balancing Service Provider*
- *Congestion Service Provider*

⁶ Zie ook: <https://www.energieinnederland.nl/wp-content/uploads/2021/06/Zo-werkt-energie-Afbeelding-4.5.pdf>

- *Mobility Service Provider*
- *Charge Point Operator*
- *Leverancier van (elektrische) energie (peer-to-peer of Business-to-Business)*
- *Installatieverantwoordelijkheid*
- *Onderhoud van de assets/installaties*
- *Bedrijfsvoering*

En de bijbehorende vergunningen en certificeringen.

1.3.3. 3^e laag: expliciete flexdiensten

Als er voldoende regelvermogen “over” is en het exploitatiebedrijf is gecertificeerd, kan het exploitatiebedrijf participeren op de markten voor expliciete flexdiensten, waarmee een extra bron van inkomsten ontstaat. De regelruimte beperkt zich uiteraard tot wat er extra kan worden uitgewisseld kan worden via het onder- of verdeelstation van de netbeheerder.

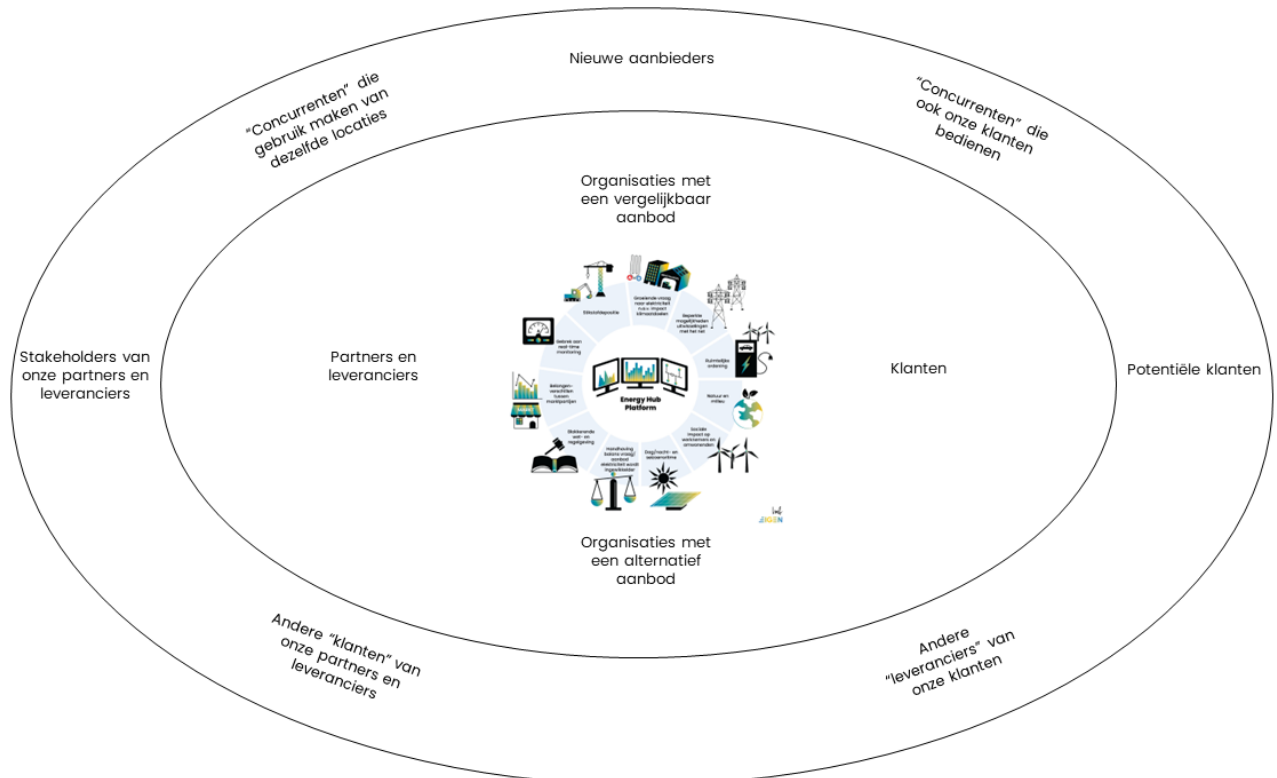
De expliciete flexibiliteitsmarkten zijn er voor transportdiensten (herverdelen van de locatie van energie uitwisselingen via GO-PACS), hiervoor moet het exploitatiebedrijf gecertificeerd zijn als CSP (Congestion Service Provider) of deze diensten inkopen en voor systeemdiensten (verminderen van de landelijke onbalans tussen elektriciteitsvraag en -aanbod), hiervoor moet het exploitatiebedrijf gecertificeerd zijn als BSP (Balancing Service Provider) of deze diensten inkopen.

Meer informatie over deze rollen en vereisten zijn te vinden via [TenneT](#).

1.3.4. Marktanalyse

Onderzoek de omvang van de (lokale) markt: welke bedrijven zijn in beeld om de beoogde diensten af te nemen? Denk hierbij aan peer-to-peer uitwisseling van energie, een lokale markt op het bedrijventerrein, de EPEX Day Ahead en Intraday markten, expliciete flexibiliteitsmarkten (netcongestie, FCR, aFRR, mFRR, onbalans), futures (ENDEX).

Onderzoek het speelveld en maak een concurrentieanalyse:

Figuur 3 Omgevingsanalyse voor het exploitatiebedrijf

Breng in beeld of er een bestaande rechtspersoon op het bedrijventerrein actief is die de rol van Exploitatiebedrijf op zich zou kunnen nemen

Afwegingen om voor een reeds bestaande rechtspersoon op het bedrijventerrein⁷ te kiezen zijn de volgende:

- Bedrijven op bedrijventerreinen kennen een hoge mate van variatie qua kapitaal, energieverbruik, MVO enz. Deze grote variatie maakt het moeilijk spelregels te bedenken waar iedereen zich in kan vinden

⁷ Dit zou een vereniging parkmanagement kunnen zijn (VVE). Echter zijn er vaak verschillen in de deelnemers van een dergelijke VVE (huurders, eigenaren, etc.) terwijl in een exploitatiebedrijf waarschijnlijk de voorwaarde zou willen stellen dat degene die gaat over de aansluiting (bijv. ATO-houder) deelnemer kan worden.

- Bedrijven hebben doorgaans geen tijd en zin om zelf actief bezig te zijn met een Energy Hub
- Het is handig om bij bestaande organisatievormen aan te haken

Er bevinden zich buiten het terrein wellicht ook partijen, die veel kennis hebben en in staat zijn efficiënt werk af te leveren en die kunnen worden gecontracteerd, al is er ook wat voor te zeggen deze binnen de grenzen van het bedrijventerrein te zoeken in het kader van vergroten van de betrokkenheid en zekerstellen van de werkgelegenheid.

1.3.5. Product en technologie

In tegenstelling tot de “klassieke” aanname dat al het benodigde vermogen beschikbaar kan worden gesteld vanuit het hoger gelegen net vanuit centraal of op afstand opgewekte elektriciteit, gaan we er bij de realisatie van Energy Hubs (en de daarbij benodigde organisatie) vanuit dat het merendeel van het benodigde vermogen uit lokale bronnen zal worden opgewekt. De bijbehorende vraagstukken bij het opzetten van Energy Hub zijn:

- Welke investeringen zijn benodigd in productiecapaciteit, buffercapaciteit en in verzwaring van lokale infrastructuur en schakelinstallaties?
- Hoe zorgen we ervoor dat de vermogensvraag (proceswarmte, ruimteverwarming, tapwaterverwarming, vriescapaciteit, ruimtekoeling, kracht/aandrijving, ICT, verlichting, mobiliteit, kleine apparaten) optimaal wordt afgestemd op het beschikbare opgewekte vermogen en de aanwezige of aan te leggen buffers?
- Hoe komen we tot verdelingskeuzes in tijden van schaarste en wat zijn alternatieven achter de meter?
- Hoe voorkomen we dat er sprake is van uitval?
- Hoe gaan we om met onderhoud (voorziene niet-beschikbaarheid van assets) en storingen (onvoorziene niet-beschikbaarheid van assets)?

Het exploitatiebedrijf gaat de volgende bouwstenen aan kapitaalgoederen⁸ exploiteren⁹:

⁸ Doorhalen wat niet van toepassing is, eventueel aanvullen wat ontbreekt

⁹ Het economisch eigendom, al dan niet inclusief het onderhoud, komt bij het exploitatiebedrijf te liggen, m.a.w. het exploiteren (“aan de knoppen draaien”). Het juridisch eigendom kan eventueel bij een andere partij liggen, die voor het ter beschikking stellen een maandelijks of jaarlijkse vergoeding ontvangt (vergelijkbaar met financial lease versus operational lease)

- Energy Hub Platform, inclusief hardware en software, on-site meetgevers, controllers, IT infrastructuur en voedingen
- Energy Handelsplatform, inclusief hardware en software¹⁰
- Collectief laadplein (vrachtwagens), inclusief besturingssoftware en hardware
- Collectief laadplein (personenauto's en bestelbussen), inclusief besturingssoftware en hardware
- Collectieve batterij, inclusief batterij management systeem en omvormers
- Zon op dak/gevels, inclusief bijbehorende vermogenselektronica
- Windmolen(s), inclusief bijbehorende vermogenselektronica
- Energie infrastructuur om alles met elkaar te verbinden (middenspanning of gelijkspanning)¹¹
- ...

Visualiseer de hoofdlijnen van het ontwerp (opgesteld door het Ontwikkelbedrijf) en laat de (zakelijke) transacties zien die de Energy Hub heeft met partijen in zijn omgeving. **Geef daarbij aan** hoe leveringszekerheid wordt gegarandeerd als één of een aantal bedrijven het park vaarwel zeggen, de mate van standaardisatie en de mate van bewezen techniek.

1.3.6. Technologische gereedheid

Veel van de hierboven genoemde technologieën worden al geruime tijd ontwikkeld en hebben een mate van proven technology. De uitdaging zit in de integrale samenwerking van componenten en de mogelijke kinderziektes van nieuwe technologieën. Met name het Energy Hub Platform is nog in een vroeg stadium van ontwikkeling (Energy Management systemen bestaan al wel, maar dekken niet voldoende de lading). Ook laadoplossingen voor vrachtwagens zijn nog niet ruim voor handen (de technologie is er wel, maar nog niet in ruime mate geïmplementeerd). Op verschillende pilotlocaties en in verschillende innovatieprojecten wordt hier ervaring mee opgedaan.

Door in te zetten op open standaarden en open source wordt de afhankelijkheid van producenten en leveranciers tot een minimum beperkt. Momenteel hebben veel apparaten en systemen hun eigen data protocollen en werken ze als "black box". Dat heeft te maken met het feit dat leveranciers vaak het liefst hun eigen protocollen en aansluitingen hanteren (verdienmodel). Door te standaardiseren maak je een installatie veel meer leveranciersonafhankelijk, waarmee je leveringsrisico's en continuïteitsrisico's verkleint. Open Source maakt het ook mogelijk om meer modulair te werken en minder afhankelijk te zijn van een enkele

¹⁰ Dit kan ook worden ingekocht als dienst bij een aggregator

¹¹ Denk hierbij aan cable pooling, directe lijn verbinding of GDS

leverancier (die immers ook altijd om kan vallen). Daarnaast zijn er veel meer beta testers en kunnen verbeteringen eerder worden doorgevoerd.

1.3.7. Huidige status en planning

- **Beschrijf** beknopt de huidige status van het exploitatiebedrijf i.o.
- **Geef aan** welke waarde kan gecreëerd worden met voorliggende financiering (inflectiepunten)
- **Beschrijf**, zo mogelijk aan de hand van een tijdlijn, de doelen en mijlpalen
- **Schets** de wijze waarop tegenslag in het ontwikkelproces wordt geadresseerd
- **Omschrijf** de groeiscenario's, zoals opschalen met de groeiende vraag naar elektrisch vervoer, uitbreiden met andere energiedragers

1.4. Financiering

1.4.1. Toelichting financieringsbehoefte

- **Licht** de reden van de kapitaalsbehoefte **toe**
- **Specificeer** de financiële vraag aan de kapitaalverstrekker(s)
- **Geef aan** welke eventuele andere financiers er zijn betrokken¹²

1.4.2. Balans

- Gebruik prognoses (minimaal 5 jaar vooruit)
- Geef een toelichting op de aannames

1.4.3. Resultatenrekening

- Maak een schatting van in ieder geval de volgende kosten:
 - Juridische kosten
 - Inhuurkosten
 - Bouw- of renovatiewerkzaamheden
 - Uitrusting van de organisatie en Energy Hub en het onderhoud ervan
 - Operationele kosten voor de eerste drie maanden
 - Software licenties
- Geef een onderbouwing van de omzetprognose voor de komende drie jaar
- Geef een toelichting op de aannames

1.4.4. Liquiditeitsprognose

- Op maandbasis, 12 maanden vooruit
- Toelichting op aannames (bijvoorbeeld werkkapitaal ontwikkeling, debiteuren- en crediteurentermijnen)

1.4.5. Kasstroomoverzicht

- Kasstromen voor de komende 5 jaar (op jaarbasis)
- Onderbouwing CAPEX

Visualiseer dit overzicht. Aan de hand van dit model kun je ook laten zien welke onzekerheden er bestaan ten aanzien van die inkomende en uitgaande kasstromen (bijvoorbeeld volatiliteit in onbalans- of energiemarkten, deelnemers die vertrekken, fluctuerende beheer- en onderhoudskosten, etc. etc.). Als je als exploitatiebedrijf op basis van deze kasstromen wilt financieren (project finance), zul je deze onzekerheden zoveel als mogelijk moeten afdekken. Dit geeft vervolgens weer input voor de contracten die je onderling afsluit, de

¹² Zie hiervoor ook het “Het financieren van de realisatie van een Energy Hub”

verrekenmodellen die je hanteert, de keuzes die je maakt t.a.v. outsourcing van monitoring en sturing, etc. etc.

1.4.6. Gevoeligheidsanalyse en mitigerende maatregelen

Een bank of andere geldverstrekker zal een aantal zekerheden en risico's en respectievelijke mitigaties willen inschatten :

- Wat is de zekerheid van de kasstroom ? Wie zijn de klanten en hoe goed is hun solvabiliteit en kredietstatus ?
- Hoe robuust zijn de kasstroom in het geval van mogelijke veranderingen (minder klanten, slecht wind- / zon- jaar, stijgende energie inkoop, etc.)?
- Wat zijn de zekerheden, risico's, onderlinge afhankelijkheden en looptijd van de contracten?
- Wie zijn de aandeelhouders van het exploitatiebedrijf ("know your customer"-proces o.a. tegen witwassen)
- Wie is/zijn de Ultimate Beneficiary Owner(s) (UBO's)¹³?
- Wat is de hoogte van het werkkapitaal en hoe ontwikkelt zich dit in de toekomst? Is dit financierbaar?
- Wat is het beoogde aflossingsschema ?
- Is er de mogelijkheid van pandrecht op eventuele activa?
- Hoe is leveringszekerheid richting de afnemers gegarandeerd?
- Hoe zijn afhankelijkheden afgedekt (bijvoorbeeld slechts één klant)?
- Welke (afbreuk)risico's zijn er voor de reputatie ondernemer/onderneming
- Hoe stabiel zijn eventuele leveranciers?
- Welke inkooprisico's / exploitatierisico's zijn er?
- Welke milieurisico's zijn er?
 - intern (o.a. veiligheid)
 - extern
- Wat zijn de markt-, afzet- en concurrentierisico's?
- Welke voorradenrisico's zijn er?
- Risico's ten aanzien van intellectueel eigendom:
 - waarborging eigen rechten ten opzichte van derden
 - inbreuk op rechten derden
- Juridische procedures
- Welke juridische afspraken zijn nodig om tegenpartij-risico's af te dekken?
- Hoe gaan we om met verhuizing, faillissement, etc.?

¹³ Ondernemingen zijn sinds 2020 verplicht om hun (in)directe eigenaren te registreren in het UBO register (gepubliceerd in het Staatsblad 202, 339 (<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2020-339.html>))

1.4.7. Exit strategie

Beschrijf de strategie om op termijn tot een exit van publieke financiers te komen

2. Deel 2 – Juridische structuur en besturingsmodel

2.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschouwt criteria, die in overweging genomen moeten worden om tot een gefundeerde keuze te komen omtrent de wijze van organisatie inclusief juridische structuur en besturingsmodel. De organisatie (exploitatiebedrijf) exploiteert een bestaande of potentiële Energy Hub en werkt daarin samen/heeft contractuele relaties met meerdere stakeholders, zoals weergegeven is in Figuur 2.

Het organisatiemodel heeft zijn uitwerking op de vorm/structuur van het exploitatiebedrijf. Een organisatiemodel vertaalt zich in een juridische overeenkomst rondom en de wijze waarop de zeggenschap is georganiseerd binnen het exploitatiebedrijf.

De mate van samenwerking tussen bedrijven op een bedrijventerrein en het exploitatiebedrijf dat de Energy Hub exploiteert, zal afhangen van een aantal factoren, zoals :

- Toegang tot publieke netcapaciteit / benodigde energiediensten/ situatie van elektrische infrastructuur
- Complexiteit van de energieuishouding
- Grootte en type van operatie
- Ondernemingscultuur binnen de gevestigde bedrijven
- Wie is eigenaar van eventuele assets?
- Wens om tot kostenreductie te komen
- Wens om ontzorgd te worden
- Inbreng van kapitaal, kapitaalgoederen en/of intellectueel kapitaal

Bovenstaande invulling voor het desbetreffende terrein zal leiden tot een classificatie van bereidheid tot samenwerking in “laag”, “gemiddeld” of “hoog”.

Inventariseer de wensen, ambities en belangen van de verschillende partijen die overwegen samen te komen tot een Energy Hub en de organisatie die daarvoor nodig is (het “Exploitatiebedrijf”).

2.2 Organisatievorm

Bij het oprichten van een separate rechtspersoon zijn de deelnemende partijen (leden of aandeelhouders, afhankelijk van de gekozen rechtsvorm) als uitgangspunt niet aansprakelijk voor schulden van deze rechtspersoon.

In Nederland kennen we de volgende typen algemene rechtspersonen: BV, NV, vereniging, coöperatie, stichting. Van deze typen, komen met name vereniging, stichting, BV en coöperatie in aanmerking. Een nieuwe samenwerkingsvorm die door de Energiewet wordt geïntroduceerd betreft de Energiegemeenschap. Aangezien de Energiewet nog niet is aangenomen (is in juni 2023 aan de Tweede Kamer aangeboden) wordt die optie niet verder uitgewerkt.

Bij elke organisatievorm geldt: borg dat de beslissingsbevoegdheid en verantwoording (governance) goed is uitgewerkt en duidelijk wordt gecommuniceerd naar belanghebbende.

In bijlage 2 is een korte typering gegeven van de belangrijkste rechtsvormen.

Bespreek met de toekomstige partners de verschillende rechtspersonen en kom tot een eerste voorkeur.

2.3 Besturingsmodel

Het is belangrijk om te benadrukken is dat de rechtsvorm (zoals besproken in de vorige paragraaf) bepaalde zaken beïnvloedt (bijvoorbeeld of er wel of geen aandelen zijn, winst uitgekeerd mag worden etc.), maar dat dit nog lang geen volledig beeld geeft van het besturingsmodel van de rechtspersoon. Binnen de rechtsvormen die de wet biedt is namelijk de nodige flexibiliteit om de rechtspersoon naar eigen smaak in te richten.

2.3.1. Directie, management en sleutelfunctionarissen

- **Geef** een overzicht van de beoogde directieleden, management en sleutelfunctionarissen
- Wat is hun trackrecord, sterke punten, kennis, relaties?
- Welke bezoldiging krijgen zij?
- Hoe en waarop gaat het management sturen?

2.3.2. Autonomie bestuur/Raad van Toezicht of Commissarissen

Een eerste belangrijk onderwerp betreft de autonomie van het bestuur van een rechtspersoon. Het bestuur heeft bij elke rechtspersoon de taak om de rechtspersoon te besturen en te vertegenwoordigen. Het algemene beleid wordt uitgezet door de algemene vergadering (ALV/AvA), behalve bij de Stichting waar dit op andere wijze moet worden geborgd (statutair bijvoorbeeld).

Dit project wordt uitgevoerd met subsidie van De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Normaliter heeft het bestuur een bepaalde mate van autonomie. Het is echter mogelijk om voor bepaalde bestuursbesluiten op te leggen dat die eerst aan de algemene vergadering moeten worden voorgelegd. Ook kan beleid worden gemaakt op basis waarvan de bestuursautonomie op voorhand sterk wordt ingeperkt. Hoeveel ruimte er aan het bestuur wordt overgelaten is een fundamentele keuze; dit kan ook samenhangen met de vraag of wordt gekozen voor een professionele, externe bestuurder of dat vertegenwoordigers van de bedrijven de energy hub zelf deze rol innemen (of een mengvorm daarvan).

Elke rechtspersoon kan er daarnaast voor kiezen om als extra orgaan een Raad van Toezicht (RvT) / Raad van Commissarissen (RvC) op te richten. Als hiervoor wordt gekozen, heeft dit meestal tot gevolg dat direct toezicht op het bestuur bij de RvT/RvC komt te liggen en dat de algemene vergadering wat meer op afstand komt te staan. Onder andere de bevoegdheid van ontslag/benoeming/schorsing bestuur komt dan namelijk bij de RvT/RvC te liggen. Ook ligt het dan voor de hand om besluiten die normaliter door het bestuur aan de algemene vergadering moeten worden voorgelegd door de RvT/RvC te laten toetsen.

2.3.3. Besluitvorming

Een ander belangrijk thema betreft de besluitvorming in de algemene vergadering (indien aanwezig). Als standaardregel geldt dat besluiten worden genomen bij gewone meerderheid (50%+1). Het is echter mogelijk om te bepalen dat voor bepaalde (of alle) besluiten een verzwaaarde meerderheid geldt of zelfs unanimititeit vereist is. Hierbij dient het belang om minderheden in bepaalde gevallen te beschermen af te worden gewogen tegen een mogelijke verlamming van de besluitvorming als gevolg van dergelijke vetorechten of andere beschermingsconstructies.

Ook dient te worden gekeken naar de gewenste stemverhoudingen. Als hoofdregel geldt (bij vereniging/coöperatie) dat elk lid een stem heeft en (bij BV) dat elke aandeelhouder stemt naar zijn aandelenverhouding. Dit kan echter statutair anders worden geregeld. Bij een BV is het ook mogelijk om aandelen zonder stemrecht te creëren (al dan niet door middel van uitgifte van certificaten van aandelen) of juist aandelen met een verhoogd stemrecht.

Bespreek met de beoogde partners hoe besluitvorming tot stand zou moeten komen en hoe de belangen van partners/leden/deelnemers optimaal tot hun recht komen.

2.3.4. Visie op de groei van de organisatie

Vanaf ongeveer drie deelnemende bedrijven is het raadzaam een exploitatiebedrijf te starten. Door klein te starten kan de zogenaamde proof of concept worden aangetoond. Het is belangrijk om snel te kunnen opschalen als het aantal deelnemende bedrijven toe gaat nemen.

Beschrijf hoe het groeimodel er op deze locatie uit ziet en hoe het in- en uittreden van deelnemers in zijn werk gaat. Hoe zorgen we er bij uitbreidingsplannen (meer deelnemers en/of meer assets) voor dat de business case positief blijft?

3. Deel 3 – Doorkijk en de akte van oprichting

Om samenwerking voor een exploitatiebedrijf succesvol te laten zijn, zijn er meerdere overeenkomsten nodig:

1. **Samenwerkingsovereenkomst** waarin wordt afgesproken welke activiteiten met betrekking tot de Energy Hub worden ondernomen, welke verplichtingen voor de verschillende deelnemende partijen gelden en welke rechtspersoon (realisatie-exploitatiebedrijf) zal worden opgezet;
2. **Aandeelhoudersovereenkomst** of **ledenovereenkomst** waarin wordt beschreven welke taken de op te richten rechtspersoon gaat verrichten, welke inbreng gedaan zal worden; hoe het bestuur binnen die rechtspersoon wordt vormgegeven etc.
3. **Overeenkomsten met klanten** (zowel deelnemers als externe partijen), voor zover niet al afgedekt door samenwerkingsovereenkomst.
Dit kunnen onder andere stroom- en/of capaciteitsleveringsovereenkomsten (aan netbeheerders als TenneT, energiebedrijven of aan private partijen) betreffen in geval er aan het verhandelen van energie wordt gedaan.
4. **Inkoopovereenkomsten** tussen het exploitatiebedrijf en aannemers, leveranciers en/of dienstverleners;
5. **Overeenkomsten met netbeheerders**; in sommige gevallen tekent netbeheerder mee met samenwerkingsovereenkomst (punt 1). Afhankelijk van de situatie moeten individuele ATO's worden herzien of moet er een groeps transportovereenkomst worden aangegaan.
6. **Leningsovereenkomst** met financier(s) en aanverwante leningsdocumentatie.

Bij het oprichten van een rechtspersoon (zoals een exploitatiebedrijf), is het verder verplicht om een oprichtingsakte te laten passeren door een notaris. De notaris zorgt in de regel ook voor het inschrijven bij de Kamer van Koophandel.

De onderstaande tabel geeft aan welke onderwerpen moeten worden besproken met de notaris bij oprichting van het exploitatiebedrijf.

Onderwerp	Coöperatie	Vereniging	Stichting	BV
Naam en zetel	✓	✓	✓	✓
Doelomschrijving	✓	✓	✓	✓
(Geld)middelen	✓	✓	✓	✓
Maatschappelijk kapitaal				
Soorten aandelen				✓
Uitgifte van aandelen				✓
Voorwaarden voor uitgifte				✓
Waarde van aandelen				✓
Blokkerings- en aanbiedingsregeling				✓
Lidmaatschap	✓	✓		
Deelnemers			✓	
Donateurs	✓	✓	✓	✓
Contributie of andere financiële bijdragen	✓	✓	✓	✓
Benoeming en ontslag van bestuurders	✓	✓	✓	✓
Bestuurstaak en vertegenwoordiging	✓	✓	✓	✓
Bestuursverdeling	✓	✓	✓	✓
Boekjaar en jaarrekeningen	✓	✓	✓	✓
Winstbestemming/-verdeling	✓			✓
Dividend				✓
Vaststelling jaarstukken	✓	✓	✓	✓
Algemene vergaderingen	✓	✓	✓	✓
Besluitvorming	✓	✓	✓	✓
Reglement	✓	✓	✓	
Statutenwijziging en ontbinding	✓	✓	✓	✓

Bijlage 1 – Welk probleem lost het exploitatiebedrijf op

De tijd van centrale planning voor grootschalig productievermogen (de grote centrales) ligt ver achter ons. We zien een versnelde energietransitie naar meer opwekking uit hernieuwbare bronnen, die tegelijkertijd minder in staat zijn om vraag gestuurd te leveren, terwijl de mogelijkheden om gebruik te maken van het transportnet beperkt zijn.

Daardoor kunnen de standaard grootverbruikers en kleinverbruikers als individueel bedrijf het inpassen van nieuwe (grootschalige) opwek, of verzwaring van bestaande aansluitingen of gecontracteerde transportvermogens meestal niet langer voor elkaar krijgen.

Om dit op te lossen moeten meerdere stakeholders betrokken worden. Op bedrijventerreinen, waar de wens is om elektriciteit uit hernieuwbare bronnen op te wekken of te gebruiken met voldoende grootschaligheid, is daarom een sterke regie noodzakelijk om te komen tot de benodigde aanpassingen en investeringen als randvoorwaarde.

De volgende veronderstellingen liggen hieraan ten grondslag:

- De meeste ondernemers zijn niet gewend om zich bezig te houden met energievoorziening. Er heerst nog op veel plekken de gedachte dat deze in Nederland betrouwbaar en betaalbaar is (al is dat in rap tempo aan het veranderen);
- Ondernemers houden er al helemaal niet van om werk te maken van de elektriciteitsvoorziening als dat samen met anderen moet. Onzekerheden ten aanzien van eigen bedrijf, invloed op prijsvorming en de markt waarop men werkzaam is zijn veelal al zo groot dat ze daar de handen vol aan hebben. Het is een stuk complexer als je samen moet werken – dus kost het meer tijd/energie/geld, terwijl het afleidt van de core business);
- Momenten dat er wel interesse is doen zich voor als er toch om andere redenen geïnvesteerd moet worden (zoals in het geval van vervangings- en uitbreidingsinvesteringen);
- Veel ondernemers willen niet afhankelijk zijn van andere lokale bedrijven voor hun nutsvoorzieningen;
- Veel nieuwe bedrijven krijgen geen transportvermogen meer toegewezen, terwijl bestaande bedrijven vaak jarenlang moeten wachten op een verzwaring van hun aansluiting of transportvermogen, hetgeen verduurzaming in de weg kan staan of een bedreiging vormt voor de continuïteit van de onderneming;

- Projectontwikkelaars en grondbedrijven zijn vaak niet geïnteresseerd in maatoplossingen voor elektriciteit, zij willen het betreffende perceel kunnen verkopen met infrastructurele voorzieningen;
- Gebrek aan regie kan leiden tot suboptimale oplossingen (ieder voor zich).

Bijlage 2 – Korte typering rechtspersonen

Vereniging

Een vereniging is een organisatie die niet als doel heeft om winst te maken. Een vereniging mag overigens wel winst maken met een onderneming, maar de winst mag niet onder de leden worden verdeeld.

Een vereniging bestaat uit leden (minimaal 2). De algemene ledenvergadering (ALV) is het hoogste besluitvormende orgaan. Als uitgangspunt hebben leden allemaal één stem op de ALV; echter het is mogelijk om het zo te regelen dat bepaalde leden een groter stemgewicht hebben dan andere leden. De ALV benoemt het bestuur, dat ook uit niet-leden kan bestaan.

Een vereniging heeft geen aandeelhouders. In plaats van een storting op aandelen komt de contributie die leden betalen. Vanzelfsprekend kan een vereniging (net als alle rechtspersonen) ook andere inkomsten hebben zoals inkomsten uit verkoop, leningen etc.

Een energy hub zou voor een samenwerking in de vorm van een vereniging kunnen kiezen met name wanneer die diensten uitsluitend aan de leden aanbiedt. In dat geval is het niet nodig om de vereniging winst te laten uitkeren. Daarbij dient ook te worden bedacht dat een vereniging altijd winst kan maken; deze winst kan alleen niet zomaar onder de leden worden verdeeld maar kan wel worden ingezet ter investering, bijvoorbeeld om de diensten verder te verbeteren. Het voordeel van de vereniging boven BV en coöperatie is dat er weinig formaliteiten zijn, zo spelen er geen zaken rond aandelen (zoals bij de BV) en zijn er geen verplichte ledenovereenkomsten (zoals bij de coöperatie).

Stichting

Een stichting is een rechtspersoon met een ideële doelstelling. Net als bij een vereniging is er geen winstdoelstelling en geen mogelijkheid om winst uit te keren. Anders dan bij een vereniging zijn er echter geen leden en daarmee dus ook geen ALV. Dat betekent dat veel besluiten die normaliter door de ALV worden genomen (statutenwijziging, benoeming/ontslag bestuur, ontbinding etc.) bij een ander orgaan moeten worden gelegd; zo niet dan neemt de rechtbank deze rol over. Er is overigens geen beperking aan het soort orgaan dat in het leven wordt geroepen; het is bijvoorbeeld mogelijk om betrokkenen via een soort van

klankbordgroep bij de stichting te betrekken – zonder echter dat die klankbordgroep de zeggenschap heeft die aan de ALV toekomt.

Ook is het mogelijk dat aan vruchtgebruik of verstrekking van middelen voorwaarden worden gesteld, bijvoorbeeld in de vorm van een accountantsverklaring of verantwoording.

Het voordeel van een stichting boven een vereniging kan zijn dat een structuur met leden niet werkbaar/wenselijk is.

Coöperatie

Een coöperatie is in de kern een vereniging en kent als zodanig dezelfde basisstructuur (ALV + bestuur). Het verschil met een vereniging bestaat eruit dat de coöperatie als doel heeft om stoffelijke voordelen voor de leden te verschaffen op basis van ledenovereenkomsten tussen coöperatie en leden en dat een coöperatie (daarom) wel winst over de leden mag verdelen. Een coöperatie is een geschikte vorm voor samenwerking binnen Energy Hubs met name indien de coöperatie diensten of producten (bijvoorbeeld elektriciteit) gaat aanbieden aan derden. Daarmee zal de Energy Hubs namelijk omzet genereren die in voorkomend geval als winst aan de leden kan worden uitgekeerd.

BV

Een BV is een rechtspersoon waarbij het kapitaal is verdeeld in aandelen (minimaal 2). De vergadering van aandeelhouders neemt een vergelijkbare plaats in als de ALV bij vereniging en coöperatie (zie hierboven). Winst die een BV maakt mag worden uitgekeerd aan de aandeelhouders (in de vorm van dividend).

Een BV zou voor samenwerking binnen Energy Hubs een alternatief kunnen zijn voor een coöperatie. Beide rechtsvormen kunnen winst uitkeren. De keuze tussen deze twee ligt er vooral aan of men lever een structuur heeft met leden en ledenovereenkomsten of met aandelen.